

Svar på fråga 2024/25:1114 av Pontus Andersson Garpvall (SD)
Kartläggning av släktbaserade nätverk

Pontus Andersson Garpvall har frågat mig om jag och regeringen har några planer på att ge berörda myndigheter i uppdrag att genomföra en kartläggning av landets släktbaserade nätverk.

Den organiserade brottsligheten är systemhotande. Det våldskapital, de finansiella strukturer och de parallella samhällsstrukturer som har byggts upp innebär en både direkt och indirekt påverkan på människors trygghet och säkerhet, liksom på samhällsviktiga funktioner. I den nationella strategin mot organiserad brottlighet är regeringens linje tydlig – samhällets motståndskraft mot organiserad kriminalitet måste förstärkas i grunden.

Baserat på myndigheternas bedömningar vet vi att så kallade släktbaserade nätverk förekommer inom den organiserade brottsligheten, liksom andra typer av nätverk och grupperingar (Myndigheter i samverkan mot den organiserade brottsligheten 2024).

Regeringen arbetar aktivt med att både genomföra konkreta åtgärder och ytterligare förbättra kunskapsläget kopplat till kriminella nätverk som utmanar Sverige. Brottsförebyggande rådet (Brå) har genom tidigare uppdrag ökat kunskapen om hur parallella samhällsstrukturer – inklusive kriminella och släktbaserade nätverk, såsom klanstrukturer – och den brottslighet och otrygghet som är förknippad med sådana strukturer, kan identifieras på lokal nivå. Brå har också tagit fram stödmaterial riktat till lokala aktörer om vilka motåtgärder som kan vidtas utifrån den lokala problembilden.

Information och regelbundna bedömningar om vilka som ingår i kriminella nätverk behövs för att effektiva och träffsäkra åtgärder ska kunna vidtas mot den organiserade brottsligheten och gängkriminaliteten. I augusti 2023 beslutade regeringen om ett uppdrag till Polismyndigheten att lämna en lägesbild över aktiva gängkriminella i Sverige. Uppdraget redovisades i februari 2024 och förmedlade ny kunskap om hur nätverken i Sverige ser ut. Regeringen anser att en uppdaterad lägesbild behöver lämnas kontinuerligt. Polismyndigheten fick därför ett nytt uppdrag i regleringsbrevet för 2025 att lämna en sådan, som kommer att redovisas i november 2025.

Vidare har Brå nyligen avrapporterat ett uppdrag att studera otillåten påverkan som utövas av systemhotande aktörer och grupperingar i Sverige. Uppdraget inkluderade att kartlägga otillåten påverkan mot enskilda förtroendevalda, politiska partier

och beslutande församlingar, liksom att belysa hur otillåten påverkan kan ta sig uttryck mot den kommunala förvaltningen. Särskilt fokus har varit på aktörer och grupperingar inom organiserad brottslighet. Inom ramen för uppdraget har Brå tagit fram en handbok som ger stöd till kommuner för att förebygga och hantera otillåten påverkan.

Regeringen arbetar således aktivt med att förbättra kunskapsläget kopplat till kriminella nätverk och överväger löpande behovet av ny och uppdaterad kunskap.

Stockholm den 7 maj 2025

Gunnar Strömmer